

Jaarprogramma Natuur- en Duurzaamheidseducatie 2024-2025

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door milieutaken en bouw- en woningtoezicht-taken uit te voeren in opdracht van de regiogemeenten en de provincie Zuid-Holland. Eén van die taken is het stimuleren van duurzaam denken en handelen. De ODMH voert daartoe een educatief programma uit voor basis- en voorgezet onderwijs in de regio.

Voor u ligt het jaarprogramma Natuur- en Duurzaamheidseducatie 2024-2025. Dit geeft een overzicht van alle natuur- en duurzaamheidseducatie producten van de ODMH. Wanneer u inhoudelijke of organisatorische informatie over de producten wenst, kunt u deze vinden op de website www.nmemiddenholland.nl

Het jaarprogramma voor alle scholen in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas bestaat uit een gratis jaarthema-aanbod en een regulier aanbod. Beide worden financieel ondersteund door deze vijf gemeenten. De scholen hoeven voor het jaarthema grotendeels niet zelf te betalen en voor het reguliere aanbod vragen we van hen slechts een beperkte bijdrage. Scholen kunnen via de website www.nmemiddenholland.nl het gewenste product reserveren. Ook interessante natuur- en duurzaamheidsactiviteiten van andere aanbieders zijn in dit aanbod opgenomen.

Het Jaarthema Afval

We werken met 4 thema's: Duurzame Energie, Klimaat en Water, Afval en Natuur. De thema's rouleren per 4 schooljaren. Voor schooljaar 2024-2025 is het thema Afval. Een aantal producten uit dit jaarthema bieden we gratis aan. Zo sluiten wij aan op het gemeentelijke thema **Circulaire Economie**.

Hieronder 2 voorbeelden van lessen in het thema Afval:

- 1) **Recycle +** (gastles Cycles voor groep 5 en 6): Tijdens deze gastles leren kinderen wat Cyclus doet, waarom is scheiden zo belangrijk is, waarom afval voorkomen beter is en de 6 tredes van de R-ladder (1) Refuse (afwijzen) (2) Reduce (verminderen) (3) Re-use (hergebruiken) (4) Repair (repareren) (5) Recycling (6) Recover (terugwinnen).
- 2) **Egel houdt van Afval** (les voor groep 3 en 4): De egel en de bodemdieren houden van blaadjes en takken! De kinderen leren meer over de egel en hoe we ervoor kunnen zorgen dat de egelstand niet achteruit gaat. Een actieve les over de egel met een wandeling door de schooltuin of wijk. Is de omgeving rond de school goed voor de egel? Houden egels van al het afval?

Groep 1 en 2	soort product	periode	prijs per klas incl. BTW
Natuur			
Alles voor een pannenkoek	leskist		€ 12,50
Bijengeheimen	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Kriebelbeestjes Vernieuwd!	leskist		€ 12,50
Vogels / Jop vindt een veer	leskist		€ 12,50
Slakken Nieuw!	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Zaaien en kiemen met Kas in de klas	materiaalpakket	voorjaar	€ 12,50
Champignonkweekset	materiaalpakket	sep	€ 15,-
Vlinderkweekset	materiaalpakket	mrt en jun	€ 25,-
Beestenboerderij	zwanebloem les	najaar	€ 25,-
Bezoek aan een appelboomgaard	les op locatie	sep	€ 25,-
Kleine diertjes rond de school	les bij school*	mei en jun	gratis
Schooltuinieren: M ² Makkelijke Moestuin	project	apr t/m jul	€ 100,-
Water			
Kikkerpad	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Regen- en Afvalwater A	leskist		gratis
Duurzaamheid			
Aan de slag met afval A	leskist		gratis
Ga je mee naar de zee? A	les op school		€ 25,-
Duurzaam naar school: Groene Voetstappen	project		gratis
Warme Truien Dag	project	feb	gratis
Science			
Fossielen	leskist		€ 12,50
Ons lichaam	leskist		€ 12,50
Smaak	leskist		€ 12,50
Diverse aanbieders en uitleen materialen Kijk op nmemiddenholland.nl			n.o.t.k.
Bezorgdienst			€ 16,- per rit

A = onderdeel van jaarthema Afval

Alleen voor scholen uit de gemeenten:

*** Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas en Krimpenerwaard**

Groep 3 en 4	soort product	periode	prijs per klas incl. BTW
Natuur			
Bijengeheimen	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Kriebelbeestjes Nieuw!	leskist		€ 12,50
Slakken Nieuw!	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Vogels/ Jop vindt een veer (gr.3)	leskist		€ 12,50
Vogels/ Prof. Wiegen ziet ze vliegen (gr.4)	leskist		€ 12,50
Zaaien en kiemen met Kas in de klas	materiaalpakket	voorjaar	€ 12,50
Champignonskweekset	materiaalpakket	sep	€ 15,-
Vlinderkweekset	materiaalpakket	mrt of jun	€ 25,-
Voorjaar	zwanebloem les	voorjaar	€ 25,-
Bijenles	zwanebloem les	mei t/m jul	€ 25,-
Boerderij Bezoek	les op locatie	apr t/m nov	gratis
De Bodem Leeft! A	les bij school*	sep en okt	gratis
Schooltuinieren: M ² Makkelijke Moestuin	project	apr t/m jul	€ 100,-
Water			
Regen- en Afvalwater A	leskist		gratis
Slootonderzoek: Water Leeft!	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Duurzaamheid			
Aan de slag met afval A	leskist		gratis
Egel houdt van afval! A Nieuw!	les op school		€ 25,-
Van oud papier naar nieuw papier A Nieuw!	les op school		€ 25,-
Duurzaam naar school: Groene Voetstappen	project		gratis
Warme Truien Dag	project	feb	gratis
Science			
Fossielen	leskist		€ 12,50
Ons lichaam	leskist		€ 12,50
Smaak	leskist		€ 12,50
Sterren en Planeten	leskist		€ 12,50
Diverse aanbieders en uitleen materialen Kijk op nmemiddenholland.nl			n.o.t.k.
Bezorgdienst			€ 16,- per rit

A = onderdeel van jaarthema Afval

**Alleen voor scholen uit de gemeenten:
* Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas en
Krimpenerwaard**

groep 5 en 6	soort product	periode	prijs per klas incl. BTW
Natuur			
Dieren en hun omgeving	leskist		€ 12,50
FBI: Fantastische Bomen Inspecteurs	leskist		€ 12,50
Kaas maken	leskist		€ 12,50
Kriebelbeestjes Nieuw!	leskist		€ 12,50
Slakken Nieuw!	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Vogels/ Prof. Wiegen ziet ze vliegen	leskist		€ 12,50
Zaaien en kiemen met Kas in de klas	materiaalpakket	voorjaar	€ 12,50
Champignonsweekset	materiaalpakket	sep	€ 15,-
Vlinderweekset	materiaalpakket	mrt of jun	€ 25,-
Bijenles (groep 5)	zwanebloem les	mei t/m jul	€ 25,-
Boerderij Bezoek	les op locatie	apr t/m nov	gratis
Dierenambulance	les op school		€ 25,-
Boomfeestdag	project*	20 nov	gratis
Schooltuinieren: M ² Makkelijke Moestuin	project	apr t/m jul	€ 100,-
Water			
Regen- en Afvalwater A	leskist		gratis
Slootonderzoek: Water Leeft!	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Klimaat en Water	les op school		€ 25,-
Schone sloten vuile sloten A	watersnip les***	juni en juli	gratis
Duurzaamheid			
Aan de slag met Afval A	leskist		gratis
Fairtrade Chocolate	digi. lesmateriaal		gratis
Kringlooppapier maken A	leskist		gratis
Nieuwe Energie (gr. 6)	leskist		€ 12,50
Escapeles klimaat A	zwanebloemles	jan-feb	gratis
Uilenballen Nieuw!	les op school		€ 25,-
Cyclus gastles Recyclen+ Nieuw! A	les op school		€ 25,-
Duurzaam naar school: Groene Voetstappen	project		gratis
Warme Truien Dag	project	feb	gratis
Science			
Fossielen	leskist		€ 12,50
Smaak	leskist		€ 12,50
Sterren en Planeten	leskist		€ 12,50
Techniek in de Natuur	digi. lesmateriaal		gratis
Diverse aanbieders en uitleen materialen Kijk op nmemiddenholland.nl			n.o.t.k.
Bezorgdienst			€ 16,- per rit

A = onderdeel van jaarthema Afval

Alleen voor scholen uit de gemeenten:

* Gouda

** Bodegraven-Reeuwijk

*** Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas

Groep 7 en 8	soort product	periode	prijs per klas incl. BTW
Natuur			
FBI: Fantastische Bomen Inspecteurs Nieuw!	leskist		€ 12,50
Kaas maken	leskist		€ 12,50
Uilenballen pluizen	leskist		€ 25,-
Vlinderkweekset	leskist	mrt en jun	€ 25,-
Champignonskweekset	materiaalpakket	sep	€ 15,-
Boerderij Bezoek	les op locatie	apr t/m nov	gratis
Wilgen knotten A	les op locatie*	jan en feb	gratis
Schooltuinieren: M ² Makkelijke Moestuin	project	apr t/m jul	€ 100,-
Water			
Slootonderzoek: Water Leeft!	leskist	apr t/m okt	€ 12,50
Waterbeheer/ Droge voeten	digi lesmateriaal		gratis
Gemaal De Hooge Boezem	Les op locatie	apr t/m okt	gratis
Duurzaamheid			
Afval/ Circulair ontwerpen A Nieuw!	leskist		gratis
Fairtrade Chocolate	digi lesmateriaal		gratis
Kringlooppapier maken A	leskist		gratis
Luchtvervuiling A	leskist en les		gratis
Nieuwe Energie	leskist		€ 12,50
Afval bestaat Niet A	zwanebloem les	mei-juli	gratis
Stad van de Toekomst	les op school		€ 25,-
Techniek van Groene Energie	les op school		€ 25,-
Wordt plastic jager A Nieuw!	les op school		€ 25,-
Duurzaam naar school: Groene Voetstappen	project		gratis
Kinderklimaatop	project**		gratis
Warme Truiendag	project	feb	gratis
Science			
Fossielen	leskist		€ 12,50
Smaak	leskist		€ 12,50
Sterren en Planeten	leskist		€ 12,50
Techniek in de Natuur	digi.lesmateriaal		gratis
Eigenlijfles op school	les op school		€ 25,-
Weeronderzoek	zwanebloem les	sep t/m feb	€ 25,-
Diverse aanbieders en uitleen materialen Kijk op nmemiddenholland.nl			n.o.t.k.
Bezorgdienst			€ 16,- per rit

A = onderdeel van jaarthema Afval

Alleen voor scholen uit de gemeenten:
 * Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas en Krimpenerwaard
 ** Bodegraven-Reeuwijk en Gouda